

Keim
Farby Mineralne Sp. z o.o.
ul. Fabryczna 20C
53-609 Wrocław
tel.: 71 750 00 51
www.keim.pl

Farby i tynki mineralne Keim w renowacji kościoła pw. Wszystkich Świętych w Rudawie

Elewacja kościoła
po zakończeniu prac
remontowych.
Fot. A. Badura, 2025

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Rudawie jest gotycką świątynią z kamienia i cegły, wpisaną do rejestru zabytków w 1970 roku. W ostatnich latach przeszedł kompleksową renowację elewacji i wnętrza z użyciem mineralnych produktów KEIM, zachowując historyczny charakter świątyni i zapewniając trwałość na kolejne dekady. Prace konserwatorskie w latach 2016–2025 roku wpisują się w długofalowy program ochrony i odnowy zabytku.

Rys historyczny

Jednonawowy kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych w Rudawie to jeden z najstarszych obiektów sakralnych w Małopolsce. Jego początki sięgają XI wieku, kiedy to – według tradycji – został ufundowany przez rycerza Radwana jako akt pokuty za udział w zabójstwie św. Stanisława. W XII wieku wieś wraz z kościołem została przekazana Kapitulie Krakowskiej, która przez wieki patronowała rozwojowi parafii.

Widok od wschodu.
Źródło: J. Łobczowski,
*Rudawa. Kościół,
probostwo, parafia*,
Kraków 1916, polona.pl

Obcena gotycka forma świątyni ukształtowała się w kilku etapach: prezbiterium powstało około 1300 roku, nawa na przełomie XV i XVI wieku, a wieżę-dzwonnicę dobudowano w 1541 roku. Wnętrze zdobią fragmenty polichromii z 1476 roku, przedstawiające m.in. św. Krzysztofa z Dzieciątkiem Jezus.

W kolejnych stuleciach kościół był rozbudowywany i wzbogacany o nowe elementy: murowane sklepienie prezbiterium, manierystyczny fryz z 1614 roku obiegający nawę, kaplicę z 1631 roku, zakrystię według projektu Feliksa Ksieżarskiego z 1868 roku oraz drewniane sklepienia z XIX wieku. W latach 30. XX wieku w południowo-wschodniej części murów dobudowano kamienną dzwonnice oraz nową kruchtę pod zabytkową drewnianą wieżą.

Remont elewacji i wnętrza z użyciem produktów KEIM

W latach 2016–2025 kościół przeszedł gruntowny remont konserwatorski, obejmujący elewację i wnętrze, którego celem było zarówno przywrócenie estetyki świątyni, jak i zabezpieczenie jej przed niszczącym działaniem czasu i warunków atmosferycznych.

Remont murów przeprowadzony w 2021 roku, wpisany w szerzej zakrojone działania obejmujące m.in. drogę procesyjną (2020/2021), remont plebanii (2019), zakrystii (2018) czy prace przy poddaszu i fundamentach (2019). Fot. A. Badura, 2021

Zewnętrzne ściany kościoła zostały oczyszczone i wzmocnione. Ze względu na zły stan tynków – zasolenia, odspojenia i licznych ubytków – konieczne było odkuwanie zdegradowanych spoin i mechaniczne usunięcie wypraw oraz fug. Ubytki muru uzupełniono cegłą na tradycyjnej zaprawie wapienno-trasowej, a ściany wykończono cienkowarstwowym tynkiem Keim Universalputz.

Powierzchnia dachu między prezbiterium a nawą została wzmocniona, a nierówności tynków zniwelowano mineralną zacierką oraz tynkiem Keim Universalputz. Gzymsy i profile ciągnione poddano gruntowaniu, a następnie uzupełniono zaprawą Keim Universalputz-Fein metodą tradycyjnego ciągnięcia.

Po przeprowadzeniu próby aranżacji kolorystycznej komisja konserwatorska zaakceptowała malowanie farbą bez bieli tytanowej Keim Sodalit-Arte w kolorze Keim Eclusive 9096, co zapewniło trwałość i zgodność z historycznym charakterem obiektu.

Prace wewnątrz kościoła rozpoczęto od ręcznego oczyszczenia powierzchni poprzez zeskrobanie wtórnych nawarstwień. Szczególną uwagę poświęcono konserwacji zachowanych fragmentów polichromii, obejmującej oczyszczenie, podklejenie, korektę ubytków oraz scalenie kolorystyczne. Po oczyszczeniu wzmocniono podłoże specjalistycznym preparatem Keim Spezial-Fixativ. Grubsze ubytki uzupełniono tynkiem z mikrowłóknem Keim Turado, a powierzchnie ścian i sklepień przetarto cienkowarstwowym tynkiem Keim Universalputz-Fein, zachowując charakterystyczne rozwibrowane zatarcie. W elementach żeber ozdobnych dokonano rekonstrukcji ubytków przy użyciu tynku Keim Turado 0.3, dopasowując fakturę do oryginału. Sklepienia i żebra scalono kolorystycznie, odtwarzając także ozdobne gwiazdki przy użyciu powłoki laserunkowej Keim Restaurolasur z dodatkiem Keim Restaurolasur-Fixativ. Ściany scalono kolorystycznie pobiałą wapienną, co przywróciło im historyczny charakter.

Produkty KEIM zapewniły nie tylko estetykę, ale również trwałość, zdrowy mikroklimat

Oryginalna dekoracja malarska w prezbiterium po odsłonięciu. Fot. A. Badura, 2025

Oryginalna dekoracja malarska w prezbiterium po renowacji. Fot. A. Badura, 2025

i zgodność z wymaganiami konserwatorskimi. To inwestycja w dziedzictwo kulturowe, która pokazuje, że odpowiedzialna renowacja może być piękna, trwała i zgodna z duchem miejsca.

Renata Minior

Renowację elewacji wykonała firma AC Konserwacja Zabytków Piotrowski, Kosakowski Spółka Jawna, natomiast prace wewnątrz obiektu przeprowadziła firma ARISTO D. Szlachta Spółka Jawna.

Bibliografia

Łobczowski J., *Rudawa. Kościół, probostwo, parafia*, Kraków 1916.

Remont konserwatorski elewacji kościoła parafialnego pw. Wszystkich Świętych w Rudawie 2016–2017. Dokumentacja opisowa i fotograficzna, AC Konserwacja Zabytków Piotrowski, Kosakowski Spółka Jawna, Kraków 2017.

Prezbiterium po renowacji.
Fot. A. Badura, 2025

